

శ్రీ కళీపట్నం రామరావు

మాస్టారు అరవయ్యోపడిలో ప్రవేశిస్తున్నారూ - మీరేమయినా నాలుగు ముక్కలు మీ నోటికి తోచినవనండి - అంటే కొందరు పెద్దలు ఏమనవచ్చు అంటే -

కాలీపట్నం రామా
 రావ్ చేసిన కథా భీమా
 అజన్మాంతమూ సరిపోతుందనే భీమా
 తో రాతప ఫుల్ స్థాపించడం సక్రమమా!
 రామారావ్ పట్నం కాలీ
 తయారించిన యజ్ఞం గోళీ
 రచయితల కిచ్చింది సరికొత్త పాళీ
 విమర్శకుల్ని చేసింది పూర్తిగా మోళీ -

అని ఓ మహాకవి అంటే -

అతని కథలలో అనంతానుభవపు
 వాడి గాథలు కలవు; నివాస మీన
 కిర్లకావళీ జీవనగాథ వేదనాగ్ని వాహినీ
 ప్లష్ట సమాజఛాయ - అందు నెడనెడగలవు;
 నిరంతరము శ్రమైక జీవనులై -
 హృదయాంతరంగ ప్రేమ వేదనోన్మాదముల్ -
 పేరెరుగక వనియించెనువారి వాస్తవ సుహానభాషణల్
 వానిలో వినబడుచునుండు;
 ఎప్పుడవుదూవ భావనోత్తేజ మెసగు
 విప్లవాలోకనాలోక వీధులవియె;

అని మరో మధురకవి ఆనవచ్చు!

ఇది యజ్ఞం సంగతి. ఇదంతా చెలం గొడవకాదు. ఇష్టం లేనివాళ్ళు

పెరికి వివిధ మార్పు.

యీపేరా వదిలేసి (డింట్లో మీ సెక్కుని ఉద్రేకింపే సంగతులు ఏమీలేవు) రామారావు భావాల్లో కురకండి. అప్పలావుడి వాదనలో, సీతారాముడి వేదనలో ఊపిరాడక, దారిద్ర్యకక మనం నమ్మిన సమాజపు అభివృద్ధి అంతా యింత బోగస్సని తెలిసాక, గాంధీ సుభాషితాలూ నెహ్రూ ప్రబోధకలూ హంబక్ హంబక్ హంబక్ అని గ్రహింపయాక, యీ పుస్తకాలనుంచి పొలాల్లోకి పొలాలనుంచి అడవుల్లోకి పడండి ముంధుకు పదండంటూ పరుగెత్త చూస్తారు!—

అని ఓ పెద్దమనిషి కితాబు నిస్తే—

నా చిన్నప్పుడు మా వూరి బళ్ళో ఓ అయ్యవారుండేవారు.

మనలో మనమాట— ఏ అయ్యవారు లేకపోతే నేనిక్కడ యిలా రాయకం కుడిరేదే కాదు. మీరిది చదవటమూ కుడిరేదే కాదు. చదువురాని వాడవనీ దిగులు చెందకూ— అని ఎవరో మాట వరసకు అనేసినా మనం చదవబట్టే కదా. యీకదల్లో మనం యిలా కలుసుకోడం జరుగుతున్నది.

అయ్యవార్లంటే బెల్లాలే గుర్తు రానివ్వండి అక్షరాలే గుర్తురానివ్వండి కదల్లోకి వస్తే మాత్రం మన పిల్లక పట్టుకుని కూర్చోబెట్టి మనకి తెలిసిన మంచిలో చెడ్డేమిటో చెడ్డలో మంచేమిటో అమూలాగ్రంగా చెప్పే రామారావు మాస్టారే గుర్తు వస్తారు.

కదల కదలిలో లేచిన కొత్త తరంగం— అని వూరకే అన్నారా మా వారు.

అంటూ మరో యిల్లాలు ముచ్చటించవచ్చు.

కథకులనుబట్టి ప్రతికథా మధురమగును
 ధ్యేయమునుబట్టి కథకుడు దివ్యుడగును—

అని ఓ ప్రఖ్యాత కవి గజలింజితే

బెత్తము చేతిలోది, ఝళివించుట పిల్లలనో, సమాజ సం
 పత్తిని మింగు పెద్దలనో, వ్యక్తి కథాటవిలో సమాజమున్.
 నిత్తుట చేతనో, యెదులు వీడిన పాత్రల నెత్తినందుకో,
 మొత్తము మీద కొత్తదనమున్ కథ తెత్తితివోయి రామయా!

అని మరో ప్రఖ్యాత కవి మెచ్చవచ్చు!

అనుకోకే పోవాలిగాని, సునిశిత పరిశీలనా సూక్ష్మవివరణా నిత్య ప్రస
 న్నాలు మా కాశీపద్మానికీ.

స్ఫురణ, ప్రతిభ సహజాతం కొందరికే.

కాక— మనిషి అయినవాడికి— ఆత్మ విశ్వాసం ఉంటే— పరిశ్రమ ఉంటే— యెంతో ఫలకారం చేస్తుంది ప్రవృత్తి.

ఆ విద్య సాధించటంలో ఆ మనిషి చూపించిన పరాకాష్ఠ తానెందుకు చూపించ గూడదూ!

ఇలాంటి పూహ లందరికీ వుండవు, నిజమే.

ఇలాంటి కనీ అందరికీ వుండదు, సత్యమే.

ఉండేనా, చివరిదాకా నిలవనూ నిలవవు కొందరికి.

నిలిచాయా, మా కాశీపట్నంలా కోటలో పాగా వేశారన్నమాటే—

అంటూ ఓ ఖద్దరు వ్యతిరేకి అభిప్రాయపడితే—

షష్టిపూర్తి యన అరువదియేండ్లు పూర్తగుట. కధకులకూ షష్టిపూర్తి యగుట కలదు. ఆయన కధకుడు— కధకునికి అనుభవములుండును. అనుభూతు లుండును. స్వీయోనుభవమును అందించువాడు ఉత్తమ కధకుడు. స్వీయోనుభూతిని అందించువాడు ఉత్తమకవి. అనుభూతినందించు కధకులూ కలరు. అనుభవమునం దించు కవులనూగలరు. కాని యొకభేదమున్నది. అదియే కవితారీతి. అదియే కధన రీతి. రీతిని చిన్నమాపు చూచువారు గలరు వారికి కాశీపట్నం నచ్చును. నచ్చినదేరీతి యని వారు వాదించుట కలదు. కాని రీతి రీతియే యగును. వాదన వాదనయే యగును.

అంటో ఓ సనాతనవాది ఆభిప్రాయపడవచ్చును.

కాశీపట్నం రామారావు—

మనవాడు!

ఉవూ! మనలో వాడు!

ఎప్పుడయాడు?— ఎందుకయాడు?—

రాసాడట—!

రాయడం అందరూ రాసినట్టే కలంతోతే రాసాడు!

ఏం రాసాడు, శాంతి ఆర్తీ!—

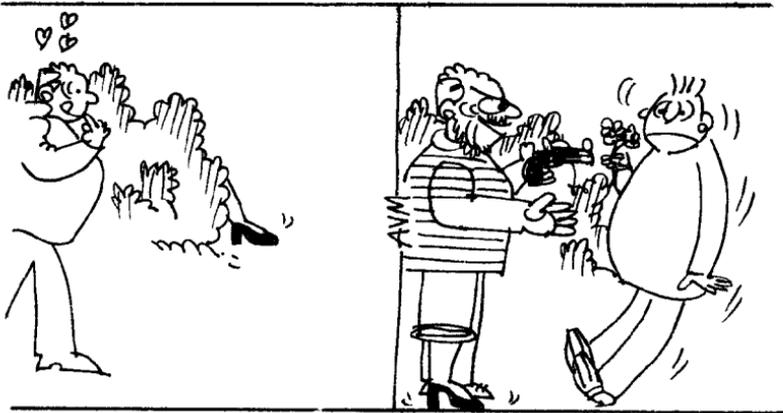
శాంతి ఎవరికవనరమో రాసాడు— ఆర్తి ఎవరిదో రాసాడు—

అప్పుడయాడు— మనవాడు

అందుకయాడు— మనలోవాడు

అంటూ ఓ శాస్త్రీగారు డు, ము, వు, లు చెప్పితే—

ఫలనా మనిషిగురించి రెండు మాటలు చెప్పు— అంటే నాకాడే టయింపట్టదు. వెంటనే చెప్పేస్తానా అన్నది వేరేమాట. రామారావు మాస్టారిగారి గురించి చెప్పమంటే, కధకుడిగా ఆయన సాహిత్యం మంచిచెడ్డల గురించి చెప్పాలి వుంటుందనీ. మనిషిగా ఆయన మంచిచెడ్డల గూర్చి చెప్పాలివున్నదనీ చెప్పవచ్చు నేమో? సాహిత్యం మొత్తంగా ఎవరో ఒకరి మంచి పాటుపడుతుందని మనం సులు వుగా నమ్మవచ్చు.

కాఫీ లెస్ కార్టూస్ట పోటిలోకనోలేషన్ బహుమతి పొందిన రాడ్మాన్

నేను స్పష్టిస్తున్న సాహిత్యం, ఎవరి మంచికయితే నింబదాలని నేను అనుకుంటానో, వారి మంచికోసమే మాస్టారి సాహిత్యమూ పాటుపడుతుందనే. మీకు లాగే నేనూ స్పష్టంగా నమ్ముతున్నాను.

ఇంతకీ నేను చెప్పేదేమిటంటే : మనం రాస్తున్నది మనకి నచ్చడం మానవ సహజం.

పోతే—

నాకు మంచి కబుర్లు చెప్పేవాళ్ళకన్నా మంచిపనులు చేసే వాళ్ళంటే మరి యిష్టం.

అందుచేతనే—

మాస్టారంటే నాకు యిష్టం, గౌరవం, భయం

నరా : భయానికి, మంచికి పొందిక లేదు. పిరికివారెవరూ కూడా మంచి వారు కాకాలరు, మంచికి నింబడలేరు. ఇందుకు ఎంతో గౌరవం ఉంది.

మంచిగా ఉండాలంటే గుండె నిబ్బరం చాలా ఉండాలి.

అంటూ మరో శాస్త్రీగాడు సారాంశం చెప్పవచ్చు.

చాలామందికి నచ్చేలా రాసేవాళ్ళు చాలామంది ఉంటారు. ఎందు వల్లనో సమాజం వాళ్ళని వాళ్ళ రచనలని తొందరగా మర్చిపోతుంది. కొద్దిమంది శయినా మార్చేలా రాసేవాళ్ళు కొద్దిమందే ఉంటారు. వాళ్ళు చాలాకాలం మిగుల్తారని చాలా దాఖలాలు చూపించవచ్చు. ఆధునిక సాహిత్యంలో నాలుగు కాలాలపాటు నింబడే రచనకు విధిగా ఓ లక్షణముంటుందని దీన్నిబట్టి గ్రహించవచ్చు. ప్రజల అభిరుచుల మేరకుగాక ప్రజల ప్రయోజనాల మేరకు రచన స్వరూప స్వభావాలు ఉండ

టమే ఆ లక్షణం.

అలాంటి లక్షణం వుష్కలంగా గల రచనలు చేసినవారిలో రామా రావుగారు ఒకరు.

అంటూ సాహితీ కలవతి సూత్రీకరించితే .

82లో 'నేనెందుకు రాసానో' సమీక్షించుకుంటూ ఎందుకు రాయటం మానేసానో చెప్పుకున్నాను. 72 లో జనాన్ని విడిచి వ్యక్తుల గురించి రానుడాన్ని నాకు మనస్ఫూరించదని సంజాయిషీ యిచ్చుకుంటూ చెప్పాను....

పోతే—

ఈ పన్నెండేళ్ళుగా ఎందుకు రాయలేదు.

-అంటే ఇప్పుడు కూడా అంత చప్పున జవాబిచ్చుకోలేను.

అందుకు కారణాలు లోగడ యిచ్చుకున్నవే అయినా, మనోన్ని కారణాలు వేరే అవుపిస్తున్నాయి.

నేడు సాహిత్యం మారింది. సంపాదకులు బాధ్యతలు (లాంటిటీస్) మారాయి. పాఠకుల ఆసీరుడులు మారాయి. యిప్పుడు ప్రజాసంబంధమైన ఏ కళా రూపానికయినా నేగం ప్రధానలక్షణం.

యిప్పుడు నేనేం చెప్పాలన్నా వేగాన్ని పట్టుకోవాలి. ఆదో సః శ్శ.

అంతే కాక—

నే నెప్పుడు ఏం రాసినా మారుతూనే రాసాను ఎప్పుడు మానేసినా ఎలా మారటమో తెలియకే మానేసాను.

కాదంటే—

నేను మార్పుచెందే సామర్థ్యాన్ని కోల్పోయాకా- అన్నది నన్నిష్ట, ను పిడిస్తున్న సమస్య.

ఆ సమస్య నుంచి నేను బయట పడాలి.

అంతాకా- నేను రాయలేను.

అంటూ మాస్టారే స్వయంగా సంజాయిషీ యిచ్చుకోవచ్చు.

ఇంతవరకూ ఇన్ని వాగిన నన్ను మాస్టారి గురించి మాట్లాడ మంటే...

సాహిత్యంలో లబ్ధి ప్రతిష్ఠలయిన వారి గొంతులనూ, పద్ధతులనూ శీర్షికలనూ అనుకరిస్తూ సర్కస్ పీట్లు చేసిన నేను- (వారి రాతలలో వాక్యాలకు వాక్యాలే ఎరువు తెచ్చుకున్న నేను)- ఇందులోని పొరపాటు అభిప్రాయాలూ పొగడ్తలూ నావేననీ ఆయా పెద్దలకెలాంటి సంబంధమూ లేదనీ చెప్పలు వేసు కుంటూ- నా మెదడుకు పడునుపెట్టిన మాస్టారి వ్యక్తిత్వానికి ఓ నమస్కారం పెట్ట డం తప్ప- ఏం మాట్లాడగలను—?

వివిన మూర్తి